Ankenævnet for Forsikring

914/13

Den 22. april 2013 blev i sag nr. 83.277:

xxxxx xxxxxx xxxxxx
xxxxxxxxxxxxxxxx xxx xxxxx
xxxx xxxxxxxxx x

mod

Nordea Pension
Klausdalsbrovej 615
2750 Ballerup

afsagt

k e n d e l s e :

Forsikringstageren har en livrente i Nordea Pension. Han klager over størrelsen af den årlige udbetaling ved pensionering, idet han mener, at selskabet har forpligtet sig til at udbetale det beløb, der fremgår som standardprognose i tilbud af 14/4 2010.

Klageren er af den opfattelse, at der er indgået aftale om indbetaling af 44.000 kr. månedligt fra april til december i 2010, 2011 og 2012, i alt 27 indbetalinger, mens selskabet gør gældende, at forudsætningen for den årlige ydelse ved pensionering som beregnet i tilbud af 14/4 2010 er en månedlig indbetaling på 44.000 kr. i perioden fra den 1/4 2010 til den 1/12 2012. Idet klageren ikke har indbetalt præmie for hele perioden, har selskabet beregnet en lavere årlig ydelse.

I forbindelse med indgåelse af aftale om tegning af en livrente rettede klageren ved mail af 11/1 2010 henvendelse til selskabet. Af mailen fremgår bl.a.:

> "Jeg retter henvendelse til Nordea Liv & Pension A/S i anledning af, at jeg er og altid har været kunde i Nordea A/S, hvor jeg har en bestående arbejdsgiveradministreret ratepensionsordning i ... afdelingen, ligesom jeg har en ordning oprettet slut 70-erne / først i 1980-erne hos JØP.
>
> Ordningen hos JØP har været hvilende i en årrække, dels fordi jeg i nogle år ikke har indbetalt til pensionsordningen, og dels fordi jeg i nogle år har indskudt midler på en arbejdsgiveradministreret rateordning (depot ... og ... og ...) i ... afdelingen i Nordea A/S.

Der er nu kommet et maksimum over indbetalingerne, hvilket afføder nogle problemer for mig.

Jeg har besluttet at fortsætte med at indbetale maks.100.000 DKK pr. år under den bestående rateordning i Nordea A/S, og formaliteterne i den forbindelse er bragt på plads. Men jeg kunne godt tænke mig at skyde yderligere 315.000 DKK årligt ind på en livrente hos jer, altså ind på en ordning, der ikke er omfattet af maksimumsfradraget på 100.000 DKK. Ved den påtænkte pensionsordning skal der lægges mindst mulig vægt på invaliditetsdækning og børnepension, således at tyngden skal ligge på alderspensionsdelen.

Det er tanken at starte indbetalingen den 01.04.2010, og foretage indbetalinger i den størrelsesorden de næste år, nemlig 9 måneder a 35.000 DKK i hver af årene 2010, 2011 og 2012, startende første gang i april måned 2010.

Det bemærkes, at jeg allerede har korresponderet med JØP om en sådan supplerende alderspension, og at de er positive i enhver henseende. De har fremsendt tilbud til mig, og det er i og for sig acceptabelt. Jeg vil imidlertid helst have alternative tilbud.

Når I har tid vil jeg være taknemmelig, hvis I ville sende mig et forslag til, hvorledes en sådan ordning kan etableres hos jer, enten som gennemsnitsrenteordning eller som markedsrenteordning. Jeg er interesseret i så enkle forhold som vel muligt, og p.t. har jeg ovennævnte ordning hos JØP, og så den hos jer. Det er min hensigt, at alderspensionsordningen skal tegnes hos jer eller hos JØP.

Jeg ønsker et tilbud med angivelse af størrelsen af den forventede supplerende alderspension ved udbetaling fra henholdsvis 01.01.2013, 01.01.2015 og 01.01.2018, herunder med angivelse af forudsætninger, beregningsrente o.s.v. til brug for en bedømmelse af, om tilbuddet er bedre eller ringere end alternative tilbud."

Efter modtagelse af selskabets tilbud af 27/10 2010 sendte klageren mail af 7/3 2010. Heraf fremgår bl.a.:

"Jeg har gennemgået tilbud nummer ... af 27.10.2010, som udleveret til mig på vores møde. Jeg har følgende bemærkninger:

Jeg har besluttet mig for en ren livrente uden dødsfaldsdækning og på gennemsnitsrentevilkår uden unit link og med ydelsesgaranti.

Ordningen skal ikke indeholde nogen invaliditetserstatning, hvilket der - helt korrekt - heller ikke er i det ovenfor nævnte tilbud.

Det er min hensigt at indbetale 44.000 DKK brutto pr. måned fordelt fra og med 01.04.2010 - 31.12.2010, 01.04.2011 - 31.12.2011 og 01.04.2012 - 31.12.2012, altså ialt 27 indbetalinger a hver 44.000 DKK, eller ialt 1.188.000 DKK."

Selskabet sendte mail af 9/3 2010 til klageren. Af mailen fremgår bl.a.:

"Som aftalt har jeg regnet på forskellene i vores nye Livrente produkt (med opsparingssikring - sikring af indestående til ægtefælle ved dødsfald inden pensionering) og livrente udbetalingen UDEN forsikring i tilfælde af dødsfald.

3. 83.277

Forudsætning er indbetaling på 44.000 kr. om måneden fra 01.04.2010 i gennemsnitsrentemiljøet og udbetaling fra dit. 60. år.

Nyt produkt giver en udbetaling 74.080 kr. årligt, før skat !
GI. produkt giver en udbetaling 77.426 kr. årligt, før skat !"

Med henvisning til størrelsen af indbetalinger som nævnt i mail af 7/3 2010 anmodede klageren ved mail af 20/3 2010 selskabet om at fremsende et revideret tilbud.

Klageren modtog herefter selskabets tilbud af 14/4 2010, hvoraf bl.a. fremgår:

"**Pensionsdækning**

De beløb, der vises i tilbudet, forudsætter, at indbetalingerne sker på det tidspunkt, hvor de forfalder. Første forfald er 1.4.2010.

...

Tegningsdato	1.4.2010	

Indbetaling

Præmie	Den månedlige præmie inkl. arbejdsmarkedsbidrag udgør	44.000,00 kr.
	Heraf udgør arbejdsmarkedsbidrag (8% i 2010)	3.520,00 kr.
Betalingsperiode	Præmien betales forud den 1. i hver måned, første gang den 1.4.2010 og sidste gang den 1.12.2012.	

...

Udbetaling ved pensionering

Livsvarig alderspension	Årlig udbetaling fra den 1.1.2013 Udbetalingen er betinget af, at forsikrede lever.	74.080 kr.

Standardprognose over udbetaling ved pensionering

Livsvarig alderspension	Årlig udbetaling fra den 1.1.2013 Omregnet til '2010 kr.' 78.159 kr.	82.534 kr.

...

Bestemmelser

...

Forudsætning	De beløb, der vises i oversigten, forudsætter, at indbetalingerne sker på det tidspunkt, hvor de forfalder.	

...

Forventet udbetaling efter alderspensionering

Årlig udbetaling	fra 1.1.2013 inkl. forventet bonus til 1.1.2013	82.534 kr.
	I udbetalingsperioden vil pensionsordningen fortsat deltage i bonusfordelingen.	

4. 83.277

Prognose for den årlige udbetaling fra 1.1.2013.

Dato	Årlig udbetaling med årlig forhøjelse	Købekraft i '2010 kr.'
1.1.2013	82.534	78.159

"

Klageren underskrev den 17/4 2010 den som bilag til tilbuddet vedlagte begæring og tilføjede i den forbindelse sine kommentarer. Af begæringen med klagerens kommentarer fremgår bl.a.:

"

Tegningsdato **1.4.2010**	Første præmie **1.4.2010** Sidste præmie **1.12.2012 ***
Præmie **44.000,00**	Præmien forfalder til betaling **forud den 1. i hver måned**

* Jeg henviser til vores korrespondance, herunder min email af 07.03.2010, om, at jeg ønsker at betale 44.000 DKK pr. måned fordelt fra og med 01.04.2010 - 31.12.2010, 01.04.2011 - 31.12.2011 og 01.04.2012 - 31.12.2012, altså i alt 27 indbetalinger a hver 44.000 DKK, eller i alt 1.188.000 DKK.

17.04.2010

...

☒Jeg accepterer dette tilbud med de anførte ændringer. *Se venligst min håndskrevne tilføjelse på side 19.*
Jeg er klar over, at ændringen kan have betydning for ydelsernes størrelse."

Selskabets medarbejder, som klageren havde ført mailkorrespondance med, underskrev og returnerede den 29/4 2010 den af klageren underskrevne begæring.

Ifølge selskabet blev der sendt pensionsoversigt af 3/5 2010 til klageren. Denne er enslydende med selskabets tilbud af 14/4 2010.

I forbindelse med at klageren primo 2012 ønskede at hæve størrelsen af indbetalingerne på livrenten, blev han opmærksom på, at den årlige udbetaling ved pensionering udgjorde 67.417 kr., hvilket han over for selskabet gjorde gældende var mindre, end han ved tegningen af livrenten var blevet lovet.

Efter yderligere korrespondance og et møde mellem parterne er sagen indbragt for nævnet ved klageskema underskrevet den 21/9 2012. I et bilag hertil har klageren bl.a. anført:

"1. **Sagens omstændigheder er iøvrigt følgende:**

5. 83.277

I foråret 2010 indhentede jeg hos JØP, hvor jeg allerede gennem flere år havde haft en pensionsordning, såvel som hos Nordea Liv & Pension tilbud på en livrente på nogle nærmere specificerede vilkår, idet jeg overfor begge klart tilkendegav, at jeg i årene 2010 - 2012 havde en økonomisk ramme, som gjorde det muligt for mig, at jeg kunne indbetale 27 månedlige indbetalinger a 44.000 DKK fordelt over månederne april - december måned i hver af årene 2010, 2011 og 2012.

Jeg orienterede såvel JØP som Nordea Liv & Pension om, at jeg indhentede tilbud hos begge.

Med hensyn til indbetalingstidspunkterne fremgår det af min mail af 11.01.2010 til ..., at jeg i gensidigt samarbejde med ham i flere år i årets 3 første måneder havde indbetalt på min bestående rateordning i Nordea A/S, idet ca. 100.000 DKK fordeltes på januar - marts måned, eller ca. 33.333 DKK pr. måned, og at jeg derudover i flere år i månederne april - december havde indbetalt på en arbejdsgiveradministreret rateordning i Nordea A/S.

Pensionsordningerne, herunder indbetalingstidspunkterne, var drøftet under mine personlige møder med ... gennem flere foregående år og i flere tilfælde efter forudgående henvendelse fra ..., herunder rettede ... henvendelse til mig omkring årsskiftet 2009 / 2010 om, at lovgivningsmagten havde reduceret maksimum på indbetalingerne til de arbejdsgiveradministrerede rateordninger, hvorfor vi aftalte, at jeg i stedet skulle søge mine indbetalinger for april - december måned 2010 og følgende år allokeret ind på en nyoprettet livrenteordning uden snærende maksimumsgrænser.

Efter nogen korrespondance endte det med, at jeg tegnede den pågældende livrente uden opsparingsgaranti i Nordea Liv & Pension, således at jeg skulle indbetale 44.000 DKK i månedlig indbetaling i perioden april - december i hver af årene 2010 - 2012, nemlig i alt 27 stk. månedlige indbetalinger a hver 44.000 DKK.
...
I forbindelse med min underskrivelse af tilbuddet den 17.04.2010 præciserede jeg for den gode ordens skyld det aftalte, jf. mine håndskrevne tilføjelser dateret 17.04.2010 på begæringens blankettens side 19 og 20. Det tilføjede var alene en præcisering og tydeliggørelse af det aftalte og i fuld overensstemmelse med det antal indbetalinger, som ... og jeg havde korresponderet / indgået aftale om.

Det var af afgørende betydning for mig, at disse indbetalinger til den nyoprettede livrente ikke kom til at konflikte med mine indbetalinger på den bestående rateordning i Nordea A/S, og jeg havde da heller aldrig overfor ... givet udtryk for noget ønske om at foretage indbetalinger på livrenten i januar - marts måned i nogen af årene 2010 - 2012. Årsagen hertil var, at jeg i de måneder gjorde indbetaling på min rateordning i Nordea A/S, hvilket ... var fuldt vidende om. Jeg har i efterhånden adskillige år drøftet disse indbetalinger jævnligt med ..., herunder hvad jeg økonomisk kan magte, idet jeg fra begyndelsen har set bort fra at anvende fremmedfinansiering i forbindelse med indbetaling på mine pensionsordninger.

Med en bruttoløn på godt 60.000 DKK pr. måned var jeg jo ikke i stand til at indbetale 44.000 DKK på livrenten og samtidig 33.000 DKK på rateordningen pr. måned i januar, februar og marts måned. Det var åbenbart ikke blot for mig, men også for ...
...
I mailen af 08.05.2012 (side 68) og 09.05.2012 (side 67) tager jeg stærkt afstand fra de fremsendte tal, som ikke er i overensstemmelse med den foreliggende livrenteaftale.

Et follow-up møde viste det sig svært at få etableret, men det lykkedes endelig til afholdelse den 09.05.2012.

Til mødet den pågældende dag udfærdigede jeg en slags dagsorden dateret 08.05.2012, jf. ovenfor, med de punkter, som jeg gerne ville drøfte med ... Den pågældende dagsorden vedhæftes.

På mødet den 09.05.2012 beklagede ... straks forløbet, idet han forklarede, at der var sket en fejl hos Nordea A/S, idet aktuaren havde begået en alvorlig fejl, da han havde beregnet den månedlige pensionsydelse under den forudsætning, at udbetalingen af pensionsydelserne først skulle påbegyndes ved mit fyldte 65. år og ikke ved mit fyldte 60. år.

I fællesskab fremfandt ... og jeg papirer, hvoraf det tydeligt fremgik, at pensionsydelsernes udbetaling skulle påbegyndes ved mit fyldte 60 år.

Da jeg foreholdt ..., at de lavere ydelser var fuldstændigt uacceptable for mig, sagde ..., at en kompensation fra Nordea Liv & Pension's side bestemt kunne komme på tale. Han opfordrede mig derfor til at fremskaffe og fremsende det tilbud, som jeg havde modtaget fra JØP, idet han mente, at kompensationen kunne sættes i forhold dertil. Jeg skulle stilles mindst ligeså godt, som hvis jeg i stedet havde valgt tilbuddet fra JØP, sagde ...

... kontaktede derefter JØP flere gange telefonisk under mødet, hvor han fik oplyst JØP's forventede resultater for 2012 for 'underafdeling af afdeling 1' og for 'afdeling 2.'

Til min store overraskelse opfordrede ... mig derefter til at flytte mine midler til JØP, idet han mente, at jeg i JØP kunne opnå et højere afkast end i Nordea Liv & Pension. Muligt rigtigt, men udsagnet overraskede mig alligevel.

På vej fra mødet besluttede jeg straks at klage til ..., idet jeg ikke mente, at det kunne være rigtigt, at en erstatning skulle udmåles i forhold til JØP, hvor min bestående ordning er startet helt tilbage i 1980.

...

5. Afslutning.

Jeg anmoder på det grundlag om, at Nordea Liv & Pension vedstår de overfor mig afgivne pensionsforpligtelser.

Jeg gør gældende,

at mine indbetalingsforpligtelser var 27 stk. indbetalinger af 44.000 DKK, og at Nordea Liv & Pension på det grundlag forpligtede sig til at udbetale månedlige ydelser til mig a 82.534 DKK fra mit fyldte 60 år

at Nordea Liv & Pension skal vedstå de overfor mig afgivne pensionsløfter og i det hele taget overholde den indgåede livrenteaftale med mig

at Nordea Liv & Pension skal undlade ensidigt at ændre en indgået aftale og efter indgåelsen give den et andet og for mig mindre gunstigt indhold, og

at jeg som lægmand ikke havde nogen mulighed for at gennemskue, at Nordea's angivne årlige ydelse a 82.534 DKK skulle være for høje

at Nordea Liv & Pension som den stærke part og som koncipist af aftalen må bære den fulde risiko for eventuelle fejl begået af Nordea Liv & Pension og vedstå sig sine pensionsforpligtelser overfor mig."

Selskabet har i brev af 29/10 2012 til nævnet bl.a. anført:

"Forsikrede, [klageren], klager over, at Nordea Liv & Pension fastholder, at udbetalingen ved pensionering på 74.080 kr. årligt i henhold til tilbudsnr. ... er baseret på, at der indbetales præmie hver måned fra 1.4.2010 til 1.12.2012, mens der efter forsikredes opfattelse alene er aftalt 27 månedlige indbetalinger i perioden.

Sagsfremstilling
Forsikrede opretter i 2010 en livrente hos Nordea Liv & Pension. Dette sker efter en forudgående mailkorrespondance med Nordea Liv & Pensions rådgiver ... omkring bl.a. indbetalingsperioden.

Livrenten oprettes på baggrund af tilbudsnr. ... af 14.4.2010. Af tilbuddet fremgår det på side 2:

'De beløb, der vises i tilbudet, forudsætter, at indbetalingerne sker på det tidspunkt, hvor de forfalder. Første forfald er 1.4.2010'.

Det fremgår videre af tilbuddet side 2 under afsnittet Indbetaling, at præmien udgør 44.000 kr. månedligt, og om indbetalingsperioden står der:

'Præmien betales forud den 1. i *hver* (vores fremhævning) måned, første gang den 1.4.2010 og sidste gang den 1.12.2012'.

Det fremgår af tilbuddet, at den garanterede udbetaling ved pensionering udgør årligt 74.080 kr.

Forsikrede underskriver den tilhørende begæring den 17.4.2010.

Af begæringen fremgår det side 19, at første præmie forfalder 1.4.2010, og sidste præmie forfalder 1.12.2012, og at 'præmien forfalder til betaling forud den 1. i *hver* (vores fremhævning) måned'. På begæringen noterer forsikrede i hånden på side 19:

'Jeg henviser til vores korrespondance, herunder min email af 07.03.2010, om, at jeg ønsker at betale 44.000 DKK pr. måned fordelt fra og med 01.04.2010-31.12.2010, 01.04.2011-31.12.2011 og 01.04.2012-31.12.2012, altså i alt 27 indbetalinger a hver 44.000 DKK, eller i alt 1.188.000 DKK.'

På begæringen side 20 sætter forsikrede kryds i feltet, som har følgende fortrykte tekst:
'Jeg accepterer dette tilbud med de anførte ændringer'. Forsikrede tilføjer her i hånden: 'Se venligst min håndskrevne tilføjelse på side 19'. Den fortrykte tekst fortsætter således: 'Jeg er klar over, at ændringen kan have betydning for ydelsernes størrelse'.

Det er Nordea Liv & Pensions opfattelse, at det her er tydeligt, at forsikrede er klar over, at tilbuddet ikke er baseret på 27 indbetalinger, men at tilbuddet derimod er baseret på, at der indbetales 44.000 kr. hver måned fra 1.4.2010 til 1.12.2012, idet han accepterer tilbuddet med de anførte ændringer og henviser til sit håndskrevne notat på side 19. Det er endvidere Nordea Liv & Pensions opfattelse, at forsikrede måtte indse, at når der indbetales mindre til

forsikringen vil beløbet, som udbetales ved pensionering, naturligvis også blive mindre. Det fremgår også af begæringen, at ændringer kan have betydning for ydelsernes størrelse.

Den 3.5.2010 sender Nordea Liv & Pension en pensionsoversigt til forsikrede (bilag ...). Pensionsoversigten er helt enslydende med tilbuddet. Det fremgår således af pensionsoversigtens side 1, at den månedlige præmie udgør 44.000 kr. Om indbetalingsperioden fremgår det:

'Præmien betales forud den 1. i *hver* (vores fremhævning) måned, første gang den 1.4.2010 og sidste gang den 1.12.2012'.

Det fremgår også, at den garanterede udbetaling ved pensionering udgør 74.080 kr. årligt ligesom i tilbuddet.

På side 2 under afsnittet Forudsætning står der endvidere:

'De beløb, der vises i oversigten, forudsætter, at indbetalingerne sker på det tidspunkt, hvor de forfalder'.

Det er Nordea Liv & Pensions opfattelse, at forsikrede ved modtagelsen af pensionsoversigten ikke kan have været i god tro om, at den garanterede udbetaling på 74.080 var baseret på 27 indbetalinger, idet pensionsoversigten er helt magen til tilbuddet, som forsikrede allerede var klar over ikke stemte overens med hans ønsker.

Konklusion
Det er naturligvis beklageligt, at forsikrede ikke er blevet gjort opmærksom på, at det ikke systemmæssigt er muligt for Nordea Liv & Pension at oprette en forsikring, hvor der holdes pause med indbetalingerne i 3 måneder om året, men dette bringer efter Nordea Liv & Pensions opfattelse ikke forsikrede i god tro om, at tilbuddet og pensionsoversigten skulle være baseret på kun 27 indbetalinger.

Det fremgår tydeligt af både tilbuddet og pensionsoversigten, at præmien på 44.000 kr. skal betales *hver* måned fra 1.4.2010 til 1.12.2012, og at det er en forudsætning for beløbenes størrelse, at dette sker. Videre er det Nordea Liv & Pensions opfattelse, at forsikrede med sin angivelse på begæringen side 20 klart tilkendegiver, at han er klar over, at de 27 indbetalinger, som skal indbetales 9 måneder om året i 2010, 2011 og 2012, er en ændring til det oprindelige tilbud, som kan medføre nedsættelse af ydelsernes størrelse, hvorfor forsikrede heller ikke kan være i god tro, da han modtager en pensionsoversigt, som er helt enslydende med det oprindelige tilbud, og hvor den garanterede udbetaling er den samme som i tilbuddet. Forsikrede måtte indse, at ydelsen burde være lavere."

Hertil bemærker klageren i brev af 5/11 2012 til nævnet bl.a.:

"I forbindelse med min underskrivelse af begæringen præciserede og tydeliggjorde jeg det aftalte i fuld overensstemmelse med det ovenfor anførte, herunder med det antal indbetalinger, som ... og jeg havde korresponderet / indgået aftale om.

Jeg ændrede ved mine håndskrevne tilføjelser ikke på det aftalte, men jeg præciserede og tydeliggjorde det aftalte, så jeg derved sikrede, at sagen også kunne blive ekspederet korrekt i lønningsbogholderiet.

... forsynede herefter begæringen med sin underskrift, herunder tiltrådte og godkendte han naturligvis de af mig påførte tilføjelser, hvorefter han returnerede den underskrevne begæring til mig.

Den omstændighed, at ... og jeg i hele forløbet har lagt 27 stk. indbetalinger á hver 44.000 DKK til grund, gør, at jeg står aldeles uforstående overfor Nordea's udtalelse om, at forsikrede ikke var i god tro om, at tilbuddet og pensionsoversigten skulle være baseret på kun 27 stk. indbetalinger.

Det er selvklart, at jeg var i god tro. Et andet antal indbetalinger end 27 stk. har aldrig været drøftet og/eller brevvekslet mellem os eller nævnt af mig på noget tidspunkt, jf. de af mig fremlagte sider 1 - 145.
...
På den baggrund gør jeg følgende anbringender gældende til støtte for min synspunkt:

at det klart fremgår af min brevveksling med Nordea Liv & Pension, at begæringen er indgået på vilkår af 27 stk. indbetalinger a hver 44.000 DKK,

at jeg aldrig nogensinde har drøftet og /eller forhandlet et større antal indbetalinger med ..., ligesom det ikke et eneste sted i den fremlagte brevveksling fremgår, at der har været drøftet, forhandlet og/eller aftalt et større antal indbetalinger end mere end præcis 27 stk. indbetalinger.

2. Pensionsoversigt for 2010.

I brev af 09.07.2012 (side 1) vedlægges 'de tilsendte pensionsoversigter' fra den klageansvarlige. Tilsvarende henvises i brev af 29.10.2012 til pensionsoversigt sendt den 03.05.2010. Det kan oplyses, at Nordea Liv & pensions brev af 09.07.2012 alene indeholder en pensionsoversigt pr. 03.05.2010 bestående af én side.

Den pågældende pensionsoversigt angiver at være tilsendt mig den 03.05.2010. Jeg skal hertil oplyse, at jeg aldrig har modtaget den pågældende pensionsoversigt, ligesom jeg aldrig er blevet orienteret om, at den var tilgængelig for mig på Nordea Liv & Pensions benyttede hjemmeside.

Allerede som følge heraf er det min opfattelse, at pensionsoversigten er uden betydning for afgørelsen af denne tvist. Jeg har i øvrigt ikke modtaget pensionsoversigten hverken i 2011 eller i 2012.

3. Mine håndskrevne bemærkninger af 17.04.2010 i begæringen.

Det skal bemærkes, at Nordea Liv & Pension ikke reagerede på mine håndskrevne bemærkninger af 17.04.2010 på begæringen. Efter en ganske omfattende korrespondance havde det vel været på sin plads, at jeg var blevet kontaktet, hvis bemærkningerne gav anledning til problemer, herunder hvis systemet slet ikke kan klare pauser i indbetalingsflowet. (Bemærk venligst at det trods det i brev af 29.10.2012 anførte trods alt har kunnet lade sig gøre, såvel 2011 som i 2012.)"

I brev af 26/11 2012 til nævnet har selskabet bl.a. anført:

"Vi fastholder, at forsikredes håndskrevne tilføjelse på begæringen er en ændring til tilbuddet og ikke en præcisering, idet tilbuddet tydeligt er baseret på, at præmien betales 'hver må-

> ned', og det fremgår klart af begæringen, at hvis der foretages ændringer kan det have betydning for ydelsernes størrelse. Derfor kan forsikrede ikke trods den forudgående korrespondance være i god tro om, at tilbud og pensionsoversigt er baseret på 27 indbetalinger.
>
> Pensionsoversigten er aftalen mellem [klageren] og Nordea Liv & Pension. Med hensyn til forsikredes påstand om, at han ikke har modtaget pensionsoversigten af 3. maj 2010, kan vi oplyse, at det ikke på daværende tidspunkt var muligt i vores kundesystem at fravælge at sende en pensionsoversigt i forbindelse med oprettelse af en pensionsordning, og derfor er pensionsoversigten af 3. maj 2010 både sendt til forsikrede og arkiveret i forsikredes arkiv i Netpension.
>
> For så vidt angår pensionsoversigterne fra 2011 og 2012 er disse alene arkiveret i forsikredes arkiv i Netpension i forbindelse med den automatiske regulering af ordningen. Vi vedlægger en fortegnelse over pensionsoversigterne (bilag ...). Pensionsoversigten med dato 29. april 2010 er pensionsoversigten af 3. maj 2010.
>
> Afslutningsvis skal vi præcisere, at når vi skriver, at Nordea Liv & Pension ikke systemmæssigt kan håndtere månedlige pauser i indbetalingerne, betyder det, at vi ikke kan beregne ydelsen ud fra et sådant indbetalingsmønster."

På opfordring fra nævnets sekretariat er selskabet i brev af 9/1 2013 fremkommet med følgende bemærkninger til det af klageren anførte vedrørende et møde den 9/5 2012 med en medarbejder i selskabet. Af selskabets brev fremgår bl.a.:

> "... har forklaret, at han ikke kan genkende klagers gengivelse fra mødet den 9. maj 2012. ... afviser, at han skulle have sagt, at der skulle være sket en fejl i beregningen af den månedlige ydelse, samt at en kompensation kunne komme på tale, idet han i øvrigt ikke egenhændigt ville kunne love en kompensation på Nordea Liv & Pensions vegne.
>
> Det eneste tidspunkt, hvor der er blevet drøftet noget, der eventuelt kunne opfattes som en 'kompensation', var på et møde mellem ... og klager den 8. april 2010, hvor det blev aftalt, at klager skulle have en lavere omkostningsprocent. Det fremgår da også af følgebrevet af 14. april 2010 (tidligere fremlagt som bilag ...), der blev fremsendt med tilbuddet, at omkostningsprocenten ændres, og at 'den for meget opkrævede omkostningsprocent vil blive tilbagebetalt ultimo året'."

Parterne er fremkommet med yderligere bemærkninger i flere breve til nævnet.

Nævnet udtaler:

Det fremgår entydigt af selskabets tilbud om tegning af livrente, at præmien udgør 44.000 kr. til forfald hver måned i perioden fra den 1/4 2010 til den 1/12 2012, og at de beløb, der vises i oversigten, er givet under forudsætning af, at indbetalingerne sker på

det tidspunkt, hvor de forfalder. Oplysningerne om præmiens størrelse, forfaldstidspunkt og indbetalingsperiodens længde er gengivet på den til tilbuddet vedlagte begæring. Her har klageren tilføjet en håndskreven note om, at han ønsker at foretage 27 indbetalinger á 44.000 kr. Henset hertil finder nævnet, at klageren må have indset, at hans ønske afviger fra de forudsætninger, tilbuddet er afgivet under, og at færre månedlige indbetalinger vil medføre en mindre årlig udbetaling ved pensionering.

Nævnet kan på denne baggrund ikke kritisere, at selskabet har beregnet en lavere årlig ydelse ved pensionering end anført i tilbuddet af 14/4 2010.

Som følge heraf

b e s t e m m e s :

Klageren får ikke medhold.

Poul Sørensen
Udskriftens rigtighed bekræftes

Henning Jønsson